

1a Wähle bitte!

Valitse vihjeiden avulla oikea sana.

- Jemand ohne Arbeit ist ...
  - aktiv.
  - arbeitslos.
  - motiviert.
- Wenn man mehr Geld im Monat als früher bekommt, hat man ... bekommen.
  - eine Lohnerhöhung
  - eine Branche
  - eine Rente
- Wenn man alt genug ist und nicht mehr arbeitet, ist man ...
  - Freelancer.
  - geduldig.
  - Rentner.
- Um z. B. mehr Geld oder bessere Arbeitsbedingungen zu bekommen, ... Leute manchmal.
  - beurlauben
  - streiken
  - entlassen
- Wenn man einen neuen Beruf oder neue Fähigkeiten erlernt,
  - arbeitet man Teilzeit.
  - macht man eine Umschulung.
  - macht man Schwarzarbeit.
- Wenn man freier seine Arbeitszeiten bestimmen darf, hat man ...
  - Gleitzeit.
  - eine Rezession.
  - eine Branche.
- Eine Wirtschaftskrise ist ...
  - ein Arbeitsmarkt.
  - ein Nebenjob.
  - eine Rezession.
- Ein Job, den man nur für eine bestimmte Zeit hat, ist ...
  - eine Rente.
  - ein Kurzzeitjob.
  - ein Streik.

1b Ergänze bitte!

Täydennä vihjeiden mukaan.

Auf dem heutigen 1) **Arbeitsmarkt** gibt es viele Veränderungen: Einige haben zu viel Arbeit, andere sind 2) **arbeitslos**. Viele 3) **Branchen** leiden unter 4) **Rezession** und deswegen haben sie keine andere Alternative, als Leute zu 5) **beurlauben** oder sogar zu 6) **entlassen/kündigen**. Besonders junge Leute finden nicht immer eine feste Stelle, sondern nur 7) **einen Kurzzeitjob**. Andererseits haben wir immer mehr 8) **Rentner**. In solchen Zeiten ist es schwierig, zu 9) **streiken** und 10) **eine Lohnerhöhung** zu verlangen.

Aukkoa ympäröivästä tekstistä löydät vinkkejä siihen, missä muodossa ilmaus pitää täydentää. Esimerkiksi sana **viele** viittaa monikkoon.

- työmarkkinat
- työtön
- (toimi)ala
- lama
- lomauttaa
- irtisanoa, antaa potkut
- pätkätö
- eläkeläinen
- lakkoilla
- palkankorotus

2a Hör bitte zu und ergänze!

Magazin.de haastatteli rouva Schneideria ja herra Fischeriä heidän työllisyystilanteestaan. Kuuntele ja täydennä.

Magazin.de: Frau Schneider, Sie haben vor Kurzem Ihren Job gewechselt. Wie kam es dazu?

Frau Schneider: Ich hatte lange bei derselben Firma gearbeitet und war ständig müde, einfach 1) erschöpft ..... Da habe ich mir gesagt: Du musst 2) mutig ..... sein und etwas dagegen machen.

Magazin.de: Was haben Sie dann gemacht?

Frau Schneider: Ich 3) habe gekündigt ..... und dann bin ich einfach zum 4) Arbeitsamt ..... gegangen.

Magazin.de: Wir haben gehört, dass die Leute da Ihnen 5) eine ..... Umschulung ..... empfohlen haben.

Frau Schneider: Ja, richtig. Die habe ich auch gemacht. In meiner neuen Arbeit darf ich sehr 6) kreativ ..... sein.

Magazin.de: Herr Fischer, Sie arbeiten momentan 1) als ..... Freelancer ....., nicht wahr?

Herr Fischer: Stimmt! Ich arbeite als Spieltester. Das war zuerst nur 2) ein ..... Nebenjob ....., aber nach und nach interessierte das mich immer mehr.

Magazin.de: Wie ist es dann mit 3) dem ..... Einkommen ..... ?

Herr Fischer: Das Geld ist nicht am wichtigsten. Die Spiele sind sehr kompliziert, aber ich liebe Herausforderungen und bin nie 4) frustriert .....

Magazin.de: Da muss man sicherlich sehr 5) geduldig ..... sein.

Herr Fischer: Stimmt. Und das noch mehr in der Kirchengemeinde, wo ich in meiner Freizeit 6) als ..... Freiwilliger ..... arbeite.

2b Lies bitte!

Lue a-kohdan täydennetyt haastattelut ja vastaa parisi kanssa kysymyksiin suomeksi.

1. Miksi rouva Schneider vaihtoi työpaikkaa?

Hän oli ollut kauan samassa firmassa ja oli aina väsynyt ja uupunut.

2. Mitä rouva Schneider teki parantaakseen tilannetta?

Hän irtisanoutui ja meni työvoimatoimistoon. / Hän uudelleen kouluttautui.

3. Mitkä kaksi asiaa herra Fischer mainitsee alussa pelien testaamisesta?

Se oli aluksi hänen sivutyönsä, mutta alkoi kiinnostaa häntä vähitellen yhä enemmän.

4. Mikä herra Fischer tekee seurakunnassa?

Hän työskentelee siellä vapaa-aikanaan vapaaehtoisena.

4 Hör bitte zu!

Kuuntele, mitä rouva Schuhmacher ja herra Müller kertovat työstään ja merkitse, ovat väittämät oikein (richtig) vai väärin (falsch).

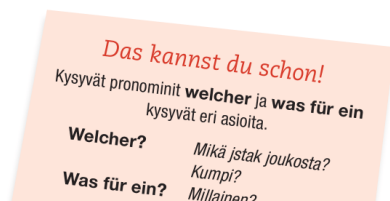
	richtig	falsch
1. Die Entlassung war eine totale Überraschung für Frau Schuhmacher.	☒	☐
2. Der Chef von Frau Schuhmacher war unzufrieden mit ihrer Arbeit.	☐	☒
3. Das Arbeitsamt hat für sie keinen Job gefunden.	☒	☐
4. Frau Schuhmacher hat einen neuen Job in Spanien durch eine Freundin bekommen.	☐	☒
5. Herr Müller findet andere Sachen als Geld wichtiger im Leben.	☒	☐
6. Er kann Leute verstehen, denen Geld wichtig ist.	☐	☒
7. Nach seiner Meinung ist es in Ordnung, dass Piloten für Lohnerhöhungen streiken.	☐	☒

7 Hör bitte zu!

Kuuntele, mitä töiden vähentämisestä kerrotaan ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Mihin ihmiset haluavat tekstin mukaan saada enemmän aikaa töitä vähentäessään? (3 asiaa)
itselleen / ystävilleen / harrastuksille / perheelle
2. Miltä 19-vuotias Martin S. oli kuvitellut perhe-elämänsä näyttävän 30-vuotiaana?
Hänellä on (älykäs ja hyvännäköinen) vaimo ja kaksi lasta.
3. Miksi Martin 35-vuotiaana oli kyllästynyt työhönsä?
Hänen elämänsä oli vain työtä. / Hän teki pitkää työpäivää (60 tuntia viikossa). Hän oli aina tavoitettavissa.
4. Mikä muutoksen laukaisi?
Hänen tyttöystävänsä muutti pois (, ja hän huomasi sen vasta parin päivän päästä).
5. Mitä muutoksia hän teki elämässään? (2 asiaa)
Hän irtisanoutui ja uudelleen kouluttautui (ja ryhtyi yksityisyrittäjäksi). / Hän ei enää työskentele 60 tuntia viikossa. / Hän tekee sitä, mikä hänestä on hauskaa.
6. Kuinka moni amerikkalainen on valmis vähentämään työntekoaan?
Noin 50 prosenttia.
7. Mitä mainitaan syyksi työnteon vähentämiselle?
Vaikea kriisi elämässä (tai tyytymättömyys elämäntilanteeseen).

1. Was machen die Leute, um ein sinnvolles Leben führen zu können?
Sie arbeiten weniger, z. B. Teilzeit, wechseln den Arbeitsplatz oder fangen etwas ganz Neues an.
2. Was hatte der 19-jährige Martin S. gedacht, wo er mit 30 Jahren wohnt?
In München in einer alten Villa mit einem großen Garten.
3. Warum hatte Martin mit 35 genug von seinem Job? (2 Gründe)
60 Stunden Arbeit waren normal für ihn. / Er war immer erreichbar. / Die Arbeit war alles, was er hatte. / Ihn gab es nicht mehr.
4. Wie war die Beziehung mit seiner Freundin am Ende?
Sie haben nicht mehr miteinander geredet.
5. Warum ist Martin jetzt glücklich?
Er macht das, was ihm Spaß macht.
6. Was will etwa die Hälfte der Amerikaner freiwillig?
Keine Beförderung, sondern weniger Arbeitszeit.
7. Was für Fragen stellen sich die Downshifter?
Was ist mir wirklich wichtig? Was für ein Leben will ich führen und wie viel Geld muss ich dafür verdienen? Wie gut passt meine Arbeit zu meinen Lebenszielen?
8. Wie viel verdient Martin S. jetzt?
Halb so viel wie früher.

9a Such bitte im Text!

Etsi ilmaukset tekstistä. Käytä tekstin sanastoa tarvittaessa apunasi.

1. ei enää nicht mehr	6. lähes kymmenen vuotta fast zehn Jahre
2. elää mielekästä elämää ein sinnvolles Leben führen	7. ei ollenkaan gar nicht
3. saavuttaakseen tämän päämäärän um dieses Ziel zu erreichen	8. jo pidempään schon länger
4. joko – tai entweder – oder	9. asettaa asiat uuteen tärkeysjärjestykseen neue Prioritäten setzen
5. jotakin aivan uutta etwas ganz Neues	10. puolet siitä mitä aiemmin halb so viel wie früher

10a Ergänze bitte!

Täydennä ilmaukset oikealla prepositiolla. Tulkitse ilmaukset pariisi kanssa suomeksi.

1. Zeit für ..... sich selbst	aikaa itselleen
2. mit ..... 40 Jahren	40-vuotiaana
3. genug haben von ..... + dat.	olla kyllästynyt jhk
4. sich unterhalten über ..... + akk.	keskustella jstak
5. am ..... Ende	lopussa, lopuksi
6. verantwortlich für ..... + akk.	vastuussa jstak
7. der Grund, -e+ für ..... + akk.	syy jhk
8. im ..... Leben	elämässä
9. die Unzufriedenheit mit ..... + dat.	tyytymättömyys jhk
10. passen zu ..... + dat.	sopia jhk

am
für
für
für
im
mit
mit
über
von
zu

10b Schreib bitte!

Tulkitse lauseet saksaksi. Käytä a-kohtaa apunasi.

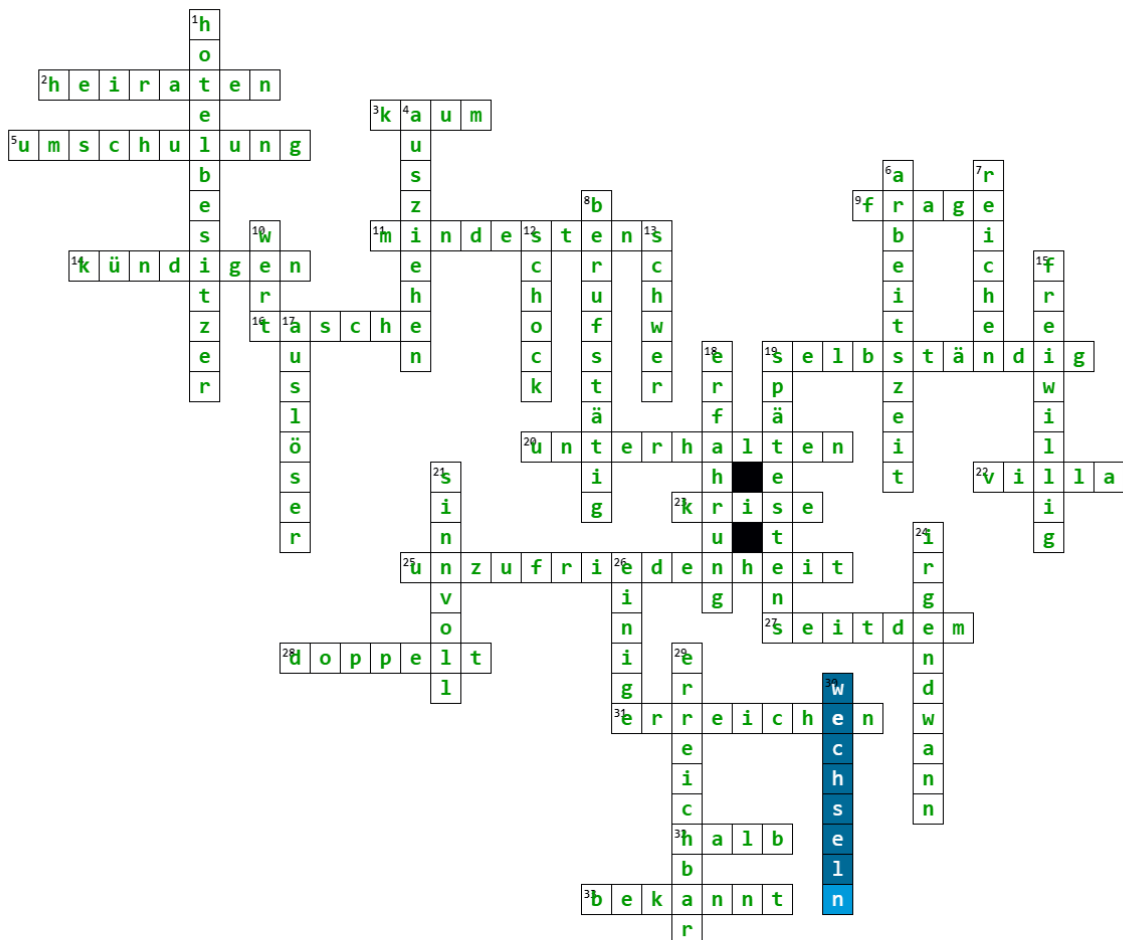
- Viimeistään 40-vuotiaana monet haluavat muuttaa jotakin elämässä.
Spätestens mit 40 Jahren wollen viele etwas im Leben verändern.
- He ovat ehkä kyllästyneet elämäntilanteeseensa.
Sie haben vielleicht genug von ihrer Lebenssituation.
- On monia syitä tyytymättömyyteen.
Es gibt viele Gründe für die Unzufriedenheit.
- Heillä on tunne, että he ovat vastuussa kaikesta.
Sie haben das Gefühl, dass sie verantwortlich für alles sind.
- Heillä ei ole aikaa itselleen.
Sie haben keine Zeit für sich selbst.
- Lopuksi he keskustelevat vain työajoista ja ylennyksistä.
Am Ende unterhalten sie sich nur über Arbeitszeiten und Beförderungen.
- Heidän päämääränsä eivät sovi heidän arvoihinsa.
Ihre Ziele passen nicht zu ihren Werten.

Kuuntele Benediktin keskustelu koulupsykologin kanssa ja vastaa kysymyksiin suomeksi.

1. Mistä syistä Benedikt on tullut koulupsykologin luo? (2 asiaa)
Hänelle ruoka ei maistu. / Mikään elämässä ei huvita eikä ole hauskaa. / Hän ei ole mihinkään tyytyväinen.
2. Mitä Benedikt kertoo koulunkäynnistään? (2 asiaa)
Hän on saanut vain huonoja arvosanoja: matematiikassa, latinassa, äidinkielessä ja jopa lempiaineessaan biologiassa. / Hän ei tiedä, mitä tekisi ylioppilaskirjoitusten jälkeen.
3. Mitä Benediktin isästä kerrotaan? (2 asiaa)
Isän mielestä Benediktin pitää tehdä enemmän koulun hyväksi. / Isälle tärkeää ovat hyvät suoritukset. / Isä on saanut kolme kuukautta sitten ylennyksen. / Isä on hotellin johtaja. / Isä on vain harvoin kotona ylennyksen saatuaan, koska hänen työaikansa on pidentynyt. / Työ on isälle tärkeintä. / Isä ei kysy, mitä Benediktille kuuluu.
4. Miksi Benedikt ei halua rasittaa äitiään?
Benedikt ei halua rasittaa häntä, sillä äiti oli kuukausia työtön, masentunut ja stressaantunut. / Nyt äiti on ollut kuukauden verran poissa kotoa uudelleenkoulutuksessa: maanantaista perjantaihin Berliinissä. / Äiti on nyt onnellinen.
5. Mitä koulupsykologi sanoo lopuksi?
Koulupsykologi haluaa tavata Benediktin vielä pari kertaa puhuakseen tämän tulevaisuudesta ja antaa neuvoja, miten opiskellaan tehokkaasti. / Koulupsykologi sanoo soittavansa Benediktin vanhemmille puhuakseen tämän tilanteesta.

- 1 yhä enemmän...ei enää immer mehr...nicht mehr
- 2 heille für sie
- 3 aikaa itselle Zeit für sich selbst
- 4 mielekäs elämä ein sinnvolles Leben
- 5 saavuttaakseen tämän tavoitteen um dieses Ziel zu erreichen
- 6 työskennellä osa-aikaisesti Teilzeit arbeiten
- 7 joko – tai entweder - oder
- 8 jotakin aivan uutta etwas ganz Neues
- 9 minusta tulee investointipankkiiri ich werde Investmentbanker
- 10 vuodessa im Jahr
- 11 viimeistään spätestens
- 12 fiksu, hyvännäköinen nainen eine intelligente, gut aussiehende Frau
- 13 vanhassa huvilassa, jossa on iso puutarha in einer alten Villa mit einem großen Garten
- 14 kun hänellä 19-vuotiaana als er mit 19
- 15 hän on kyllästynyt työhönsä er hat genug mit seinem Job
- 16 kaikki, mitä minulla oli alles was ich hatte
- 17 muutti asunnosta ist aus der Wohnung ausgezogen
- 18 keskustelimme vain työstä wir haben uns nur noch über Arbeit unterhalten

- 19 hän ryhtyi yrittäjäksi **er machte sich selbständig**
- 20 on siitä lähtien päättänyt yksin, kuinka paljon työskentelee **entscheidet seitdem allein, wie viel er arbeitet**
- 21 Teen sitä, mikä on minusta mukavaa **Ich mache das, was mich Spaß macht**
- 22 USA:sta...USA:ssa **aus den Usa...in den USA**
- 23 syyt downshiftaukseen **die Gründe für das Downshifting**
- 24 tyytymättömyys elämäntilanteeseen **die Unzufriedenheit mit der Lebenssituation**
- 25 työni sopii elämäntavoitteisiini **meine Arbeit passt zu meinen Lebenszielen**

Across

- ✓19. eine Firma gründen = sich ___ machen
- ✓20. diskutieren = sich ___
- ✓22. ein grosses, schönes Haus
- ✓23. schwierige Ereignisse im Leben oder in der Welt
- ✓25. wenn es nicht ist, wie du es willst
- ✓27. ab diesem Zeitpunkt
- ✓28. x2
- ✓31. ins Ziel kommen
- ✓32. 50% von etwas
- ✓33. viele kennen ihn, er ist so ___

Down

- ✓15. nicht obligatorisch
- ✓17. der Grund für etwas
- ✓18. wenn du etwas schon gemacht hast, hast du ___
- ✓19. diesen Aufsatz musst du ___ morgen zurückgeben
- ✓21. hat einen Sinn
- ✓24. an einigen Tagen / manchmal
- ✓26. manche Leute
- ✓29. der Rektor hat ein Meeting, er ist nicht ___
- 30. das alte wegwerfen und ein neues stattdessen nehmen

t. 13a kysymykset:

1 Milloin stressi voi johtaa erityisen pahaan lamaannukseen? **Kun se kestää pitkään**

2 Mitä seurauksia on stressihormonin tuotannolla? **Pulssi ja verenpaine nousee, hengitämme nopeammin, lihakset jännittyvät ja saamme lyhyessä ajassa lisäenergiaa**

3 Mitä keinoja ehdotetaan vähentämään stressiä? **Urheilu, chillailu, rauhoittumistauot, rentoutuminen ja levähtäminen, ajattelutavan muutos**

4 Mitä konkreettisia esimerkkejä annetaan positiivisesta stressistä ja miksi se on hyvästä? **Treffit tai synttärarit & muut odotetut asiat. Se kasvattaa tuottavuuttamme ja auttaa ratkaisemaan tehtäviä paremmin. Tämä puolestaan johtaa itseluottamuksen kasvuun ja mahdollistaa menestyksellisen työskentelyn jatkossa**